

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

(„PINCZÉREK LAPJA.”)

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZISEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

„A Budapesti szállodások-, vendéglősök- és korezmárosok ipartársulata”-nak, az „Első magyar orsz. pinczemesterek és pinczemunkások egylete”, a „Budapesti kávéház segéd-egylet” a „Szatmár-németi pinczér-egylet”, a „Székesfehérvári pinczér-egylet”, a „Szombathelyi pinczér betegsegélyző-egylet”, a Kolozsvári pinczér-egylet”, a „Győri pinczér-egylet” a „Révkomáromi vendéglősök és kávéások ipartársulata”, az „Aradi pinczér-egylet”-nek, a „Szabadkai pinczér-egylet”-nek, az „Aradi vendéglősök- és kávéások egyesületé”-nek, az „Újvidék szállodások-, vendéglősök és kávéások ipartársulata”-nak a „Miskolczi pinczér-egylet”-nek és a „Kassai a vendéglősök kávéások, korezmárosok és pinczérek egylete”-nek.

H I V A T A L O S K Ö Z L Ö N Y E .

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 1-én és 15-én.

Előfizetési ár:

egész évre ... frt 6.— | Félévre... frt 3.—
háromnegyedévre » 4.50 | Évnegyedre ... » 1.50

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

VIII. kerület, Zerge-utca 19. szám.

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Elnökválasztás előtt.

Általános a pangás. Minden oldalról csak panasz és elégtelenség hangzik. Megszoktuk az emberek ajkairól a mindennapi étellel küzdők ismert sóhajait hallani, s ha van tárgya e sóhajnak, velők érezzük, ha pedig nincs, oda irányozzuk az érdekeltek figyelmét, a mi leginkább megérdemli azt, hogy sóhajok kíséretében gondolkozzunk felőle.

A közel napok legnevezetesebb eseményei közé tartozik a pinczér-egylet új elnökének megválasztása, mely elég gondot ad azoknak, kik e választással érdemes kezébe óhajtják letenni az egylet jövő sorsát, a kinél biztosítva kell hinnők azt, ami után főrekszenek, ami az egylet célja, rendeltetése, hivatala.

A budapesti pinczér-egylet félszázados multja eléggé bebizonyította azt az életképességet, mely ezen szakintézményt a társadalom hasonczélu egyesületei között fentartotta. Bemutatta azt, hogy hivatalva van ama nagy és nemes missiót teljesíteni, mely a tagok betegsegélyezésén kívül a hazafiui érzet ápolását előmozdítja.

Ha visszatekintünk az 1885 évi eseményekre s a magyarosodás érdekében folytatott üdvös mozgalmak lezajlására, látni fogjuk a 61-es bizottság lelkes tagjainak tevékenységét s azon meleg érdeklődést, mely a tagok nagy részét a magyar nyelv érdekében folytatott harcz iránt lelkesítette.

A 61-es bizottság keresztül vitte az egylet ügykezelésének megmagyarosítását, az egyesület jelenlegi választmányának és tisztviselőinek erkölcsi kötelessége azt fenntartani s az elért eredményeket pedig tovább fejleszteni.

Ennélfogva tehát az elnöki szék betöltése két szempontból fontos. Legyen az egylet elnöke először jó magyar ér-

zelmű művelt ember, másodsor legyen jellemzilárd és erélyes ember.

Ezen kellékeket mind megtaláljuk Török Istvánban s azért az ő megválasztását nemcsak a fővárosi magyar pinczérek vennék örömmel, hanem a vidéki egyesületek is, mert Török Istvánnak régi óhaja volt a hazai testvér-egyesületek között a békés jó viszonyt fenntartani s azt megszilárdítani.

Legyenek üdvözölve mindazok, kik a pinczér-egylet ügyeit szívéükön viselve, a magyarság érdekében Török István megválasztásához szavazatukkal hozzájárulnak.

Mihályi Ferencz.

Az italmérési ügyek.

Azon új institucziók, melyek az italmérési jog megvalthatása folytán hozattak és életbe léptettek, az italméréssel foglalkozók vérmes reményeit ki nem elégítették, mit bizonyít az, hogy az italmérési jog megnyeréséért nincs oly kereset s kínálás, mint ezelőtt egy évvel, mikor lázas izgalomba hozta az ezen üzlet után vágyó s üzérkedni kívánó, nem csekély számu közönséget.

Az érdeklődés tehát nem oly élénk többé, sőt a tapasztalatok azt mutatják, a mennyiben több helyen fordulnak olyan jelenségek, hogy a kínálattól a kereslet távozik, csökkent az italmérési üzlet bece s a hozzákötött vérmes remények haszna sok helyen csütörtököt mondott.

Mindezen tapasztalatok, daczára kedvezőtlen voltak, a regalé megváltási ügyére befolyással ez idő szerint nincsenek, mert az állam érdekei a vállalat első szakára nyereséges állapotba jutottak s kedvezőleg helyeztetek el. Némely egyesek pedig kiváló jó üzletet csináltak.

Az első évnek első részei élénk reményben biztatták a vállalkozókat, az évnek vége felé azonban már jelentkeznek oly esetek — habár kevés számmal eddig, melyek az üzlettől minden áron távozni kívánnak, sőt vannak jelenségek, melyek a vállalkozók futását is involválják.

Ezek azonban csak oly dolgoknak veendők

fel, melyek minden ügyben és minden tárgyban, mely a nagy közönség részvételére van fektetve, sporadicze előfordulnak a nélkül, hogy a vállalatnak fejlődésére oly biztos s lényeges hatással volnának, melyek annak folyamát kérdésessé tennék.

Aztán minden vállalat olyan, melynek jó és rossz körülményei vannak, ezeknek lebontása, ugy hogy végvesztés ne érje, a vállalkozók solidaritása és szakavatott ügyessége által van biztosítva.

És mi szívesen koncedálunk minden realitást, üzleti ügyességet a gyakorlati életbe lépett italmérési vállalkozóknak. Ezen jóakarunk és bizodalunk azonban nem terjedhet odáig, hogy azt az igazság rovására ápoljuk s ezért sietünk kimondani azon, a tapasztalatok által szerzett meggyőződésünket, hogy a regalémegváltás, daczára eddig elért fényes eredményeinek, nem nyújt elég biztos alapot a váltási összeg s díjak megnyerésére s hogy az eddigi kedvező eredmény a gazdasági eszközök javulása nélkül fenn nem tarthatók

Azon rohamosan terjedő bajt, melyet a szőlőtermésünket megsemmisítő filokszaterjedés idéz elő, melynek folytán bortermésünk felére szállt, már nem képes mesterségesen csinált bor, sem a szesznek a szaporítása pótolni mert minden italnak megvan a maga közönsége s habár a különféle italok megteremtik a maguk közönségét, de azonfelül, hogy ehhez hosszú idő kivántatik, még sem lehet előidézni azt az állapotot, hogy a magyar szesz, a pálinkafogyasztás között álljon és foglaljon tekintélyes helyet, mert azt lakó vidéke s tájéka nem teszi kedvezővé. Így nem helyettesíthető a magyarnak a bor élvezete a sör által sem. Mindezen italokra tehát azon jövő áll, hogy elterjedésük csak kis mértékben várható, mely kis mérték azonban a bor hiányát semmiképp sem képes pótolni. Ezért a szesz italoknak kevesbedése azok árát emeli, az ár-emelés pedig a fogyasztókat elűzi.

Ezen viszonyok pedig éppen nem nyújtanak kedvező kilátást arra, hogy a regaléjövedelem emelkedjék, mert a közönség, fogyasztók kevesbedése, soha sem szolgálhat pótlásul az árfelemelésével.

Hozzáteve, hogy a nagymérvű megadóztatása a szesz italoknak — a mi nálunk életben van — a mint nem alkalmas eszköz a szesz fogyasztására, ugy a szesz kiállítási költségei is hatással bírnak, melyen tul a vállalat

kozás annak előállítására s forgalomba hozására távozik, s tőle elidegenedik.

Ezt tanúsítják azou példák, melyek a regale-megváltás és a szesz árának és kvantumának megalapítása után előállottak, s melyek szerint a szesz termelése megcsökkent. *Omne vinum vertitur in vitium.*

S nekünk pedig úgy látszik, hogy e téren az utóbbi kellő tekintetbe nem vétetett.

Szívvel örvendünk, ha ezen aggályunkat a remélt jó jövő megzafolandja kedvező eredményel. (B—s.)

Vendéglői iparnak hanyatlása.

Lapunk mult számában közöltük a szombathelyi „Vasvármegye” cz. lapban hasonló czim alatt megjelent közleményt. Ugyan e lapjan. 4-iki számában erre a következő választ olvassuk, melyet érdemesnek tartunk lapunk olvasóinak bemutatni.

I.

Sárvár, 1890. decz. 18.

E lapok 51-ik számában S. ur tollából egy közlemény jelent meg, melynek végsorai bevallják, hogy *vendéglősök* érdekében iratott s folytatása várható.

Halljunk néhány szót a *közönség* érdekében is.

Mindenekelőtt nem tartható helyesnek czikkirő azon felajdulása, mintha a *közönség* a korcsmákban *dözsölni* szokott volna s most honn marau; a közönségnek nagy része vendéglőbe járni, vagy czikkirő szerint korcsmazni azért szokott, hogy magának némi szórakozást is szerezzen egy kis borozás mellett, korcsmaf dözsölés nem oly vendéglősök helyiségeiben fordul elő, minek érdekében a czikk napvilágot látott. S. ur egyébként mintha kizárólag Szombathelylyel foglalkoznék. Amennyiben az ottani helyzet híven volna leírva, azon a bajon nem a vendéglői ipar hanyatlása miatti elkeseredés, hanem rendőri intézkedés kell, hogy segítsen. Ámde nem mindegy, hogy gonoszak az állapotok, mint — állítólag — Szombathelyen, de azért másutt is, a mi kis vidéki városunkban is sopánkodnak a vendéglősök, mert az üzlet hanyatlik. Én nem vagyok egy értelemben velük, habár meg vagyok győződve arról, hogy kevesebb bort árúsítanak el kis fogyasztóknak, mint csak negyedével is ezelőtt, de míg egyrészt ennek nem annyira a közönség az oka, mint maguk vendéglősök, másrészt, a kevesebb fogyasztás reájuk anyagilag nem hátrányos s a mindig, még itt is, az adó ellen felhozott kifakadásnak ez esetben nincs értelme.

Nézzünk egy kicsit vissza a multba. Vendéglősök, — már, t. i. azok, kiket ezen czim illet meg tekintetből bizonyosan voltak annyira előrelátók, hogy a fogyasztás arányához képest évi szükségleteikről, és pedig több évre, előre gondoskodtak s nem tehetni fel róluk, hogy az elmúlt évek terméséből évenként be nem szereztek annyit, hogy legalább is pár évig üzletükben fennakadás semmi körülmények között elő ne forduljon. Az előbbi évek termései nagyon mérsékelt áron voltak beszerezhetőek, s alig találunk *vendéglőst*, ki fel ne használta volna a kedvező alkalmat, s ki most nem rendelkezne korábbi mérsékelt áru készlettel.

A mult szüret, talán a filoxera pusztítása miatt, de a termés minőségénél fogva is ár

nem volt kedvező annyira, mint előbbi években s a must ára nagyon felemelkedett, hogy tehát vendéglősök a drágán vásárolt mustot — most már ujbort — csakis magas áron adhatják, azt mindenki természetesnek találja, de hát aki nem akar drága ujbort inni, ne igyék, akinek pedig épen az tetszik, fizesse mert azt olcsón adni nem lehet; hanem, hogy azért, mivel a mustot drágán kelle beszerezni, a korábbi években olcsón szerzett bor árát is annyira fel kellett emelni: azt vendéglősök szinte természetesnek találják, de a közönség nem egészen, az azonban természetes, hogy az ily áremelés mellett a fogyasztás csökken.

Vendéglősök borfogyasztói helyben vagy házhöz vitelnek leginkább olyanok, kik anyagi helyzetüknél, avagy egyéb okoknál fogva ugynevezett hordós bort nem tarthatnak; már midőn a közönséges, — vagy vendéglősök kedvéért mondva — asztali bor ára az ujbort drágasága miatt egyszerre oly drága borrá válik, sok rendes fogyasztó gondolkodóba esik s vagy redukálja a napi mennyiséget, vagy épen megkeményíti magát s a vízhez szoktatja; így vagyok például én s ilyen vasfejú ember több is akadhat. Ez a vendéglősöknél idéz elő némi dekadenciát s minden bizonynyal fő oka hogy a közönség S. ur szerint „iszonyodik a korcsmától és ottani dözsöléstől”, de ezen iszonyodás némi erkölcsi alappal mégis bír.

Hogy a vendéglői iparnál észlelt hanyatlás vendéglősök nagy anyagi kárával járna, azt nem egészen hiszem, a fogyasztás lehet kevesebb s valószínű hogy kevesebb is, de ez által a tárcza alig szenved rövidséget, vagy ha fenn a tárczába valamivel kevesebb jut is, mint azelőtt, lenn a pinczében az érték tetemesen növekedett. Ám lássuk miként?

Nézzünk egy vendéglőst, kinél azon közönség, melynek visszavonulás panaszzolatik, — tehát a kis fogyasztók — évenként például 600 hektolitert fogyasztottak, ily közönség nem drága — csemege — hanem közönséges bort fogyasztott 20, 24, 30 krajczárjával literenkint vegyük számításba 24 kros bort. Előbbi időben elfogyott 600 hkt. ennek értéke 14.000 frt. Most a fogyasztás csökkent, tegyük fel hogy egy harmadrésszel, tehát elfogy 400 hkt. ennek előbbi értéke 9.600 frt, mutatkoznék tehát keveslet 4.800 frt, ámde a 24 kr. felemelkedett 32 krra, miáltal az elmért 400 hktből bejött 12.800 frt, még ekkor is van hiány 1600 frt, fenn a tárczában. A pinczében lenn megmaradt 200 hkt., ez a vendéglősök által megszábot árban tesz literenkint 32 krral 6.400 frtot, míg tehát a tárczából elmarad 1600 frt. a pinczébe jön tisztán 6400 frt; haszon tehát 4800 frt. Ez csak nem anyagi hanyatlás.

Mindezekre azt mondhatják vendéglősök, hogy a korábbi években mérsékelt áron beszerezett boraik árát fel kellett emelniök, mert a bor ára egyáltalán felszökött, igazuk van, hanem abból, hogy az ő pinczéjüknek annyira kedvezett a szerencse és filoxera, miszerint olcsón beszerezett boraikkal az általános ár általános ár emelkedést kiaknáztatlanul hagyni balgaság volna, nem származhatik jogosultsága azon felajdulásnak, hogy a közönség az ő nyereségek zsebrakásánál kissé hanyafaktor, de nem lehet jogosult azo feltevés sem, hogy a közönség részben ostornyelkereskedéssel összekötött zug-korcsmákat látogat. Nálunk ilyenek nem találhatók, ha Szombathelyen vannak, a kesergésre ok, alapos ok csakis ott lehet.

Öreg.

II.

A fenti megjegyzések minden bizonynyal *szakfőrfu* tollából származnak, ki úgy ismeri a korcsmárosok ügyeit és bajait, hogy okvetlen fell kell róla teteleznem, miszerint vagy ex korcsmáros, vagy olyan buzgó fogyasztó, i egész paszszióval szenteli üres óráit a vendéglősök iparának tanulmányozására. Sokban igaza van, a mi nem csoda, mert „In vino veritas”!

De sokban nincs igaza. Például abban sincs, hogy én azt irtam volna hivatkozott cikkemben, mintha a közönség előbb dözsölt volna a korcsmákban és most nem dözsöl. Ezt eszem ágában sem volt állítani, mert nyilvánvaló az, hogy a közönségnek egy része előbb is dözsölt, meg most is dözsöl. Egy szóval se érintettem, hogy mely okoknál fogva jár a közönség a korcsmákba, azt híven, hogy azt ugyis tudja mindenki, t. i. különféle okokból. A t. czikkirő ur jóféle szakértőnek mutatkozik, mikor oly megható közvetlenséggel mondja el hogy mi történik ott.

Egész cikke általában kevés tárgyi összefüggésben áll az én cikkemmel, mely az általa tárgyalt ügybajokkal nem is foglalkozik. En csupán azt állítottam és állítom most is, hogy a *szombathelyi vendéglői ipart oly konkurrenczia teszi tönkre, mely erkölcsi közgazdasági, vendészeti okokból nem tükröződik.*

Ez pedig az egyes kereskedésekben berendezett s eddig — sajnos — megtört zugkorcsmák intézménye. Lehet, hogy — például Sárvárott — ez az állapot nem áll fenn, de hiszem én azt készséggel elhiszem s éppen azért hiszem el, mert annak ellenkezőjéről nem volt alkalmam meggyőződni. A czikkirő ur — cikke után itélve — szintén nem ismeri a szombathelyi viszonyokat, de azért megtámadja a helyi állapotok alapos ismeretéből származó állításaimat, érvel olyan dolgok ellen melyekre én nem is gondoltam, s ennél fogva azokról nem is irhattam.

Lám ez a különbség köztünk. Én alaposan ismerem tárgyamat s minden állításomat be tudom bizonyítani, a t. czikkirő pedig légből kapott állítások ellen hadakozik s pedig oly módon, hogy cikkéből kiviláglik, miszerint csupán azért száll sikra, mert *drágálja a bort.*

Én a vendéglősök érdekét tisztán, magasabb erkölcsi és közgazdasági szempontok alapján védem és saját érdekemnek az egész ügyhez semmi köze nincs.

Szombathelyen úgy állnak a dolgok, amint irtam s midőn *közgazdasági szempontokból feltétlenül szükségesnek tartom, hogy vendéglősök az általam jelzett méltatlan konkurrencziától megóvassanak, akkor egyszersmind szemem előtt lebegett azon erkölcsi szempont is, hogy oly helyiségek, hol rendőri, iskolai és orvosi ellenőrzés nem gyakorolatik, ne álljanak nyitva a zsenge ifjuság előtt, melynek erkölcsi ott határozottan veszélyeztetve vannak.*

Ámde a t. czikkirő közl. ményében hol található az erkölcsi alap? Én részemről sehol se találom! Azt is tessék elhinni, hogy az a közgazdasági szempont sem olyan neveléses, mint a hogy vélni méltóztatik. Vendéglősök roppant adóterhet viselnek s akinek valamelyes fogalma van a nemzetgazdaságról, át kell látnia, hogy egy ilyen fontos iparág művelői jogosan elvárhatják, hogy érdekeik a törvények és szabályrendeletek szigorú végrehajtása által megvédelmeztessenek s megóvassanak oly jogtalan vetélykedéstől, mely nemcsak nekik árt, de árt egyszersmind a közérdeknek

is: alkalmat és módot szolgáltatván a tanuló és iparos ifjuságnak a megromlásra, s tiltott szórakozások gyakorlására.

Nem a bor áráról s a borral való spekulációról van cikkemben szó, hanem egészen másról a mi ezekkel a dolgokkal csekély összefüggésben áll.

S

A győri pinczér-egylet elnöki jelentése az 1890. évről.

Felolvastatott a »Győri Pinczér-Egylet« 1890. évi december hó 18-án tartott rendes évi közgyűlésén.

Tisztelt közgyűlés!

Ismét egy egyleti év, és pedig a »Győri Pinczér-Egylet« alakulása óta a hatodik záródik be a mai napon. Végig tekintve e lefolyt éven, azt látjuk, hogy — dacára a nyomasztó helyzetnek, melybe iparágunk jutott, — egyletünk jövedelmei túlhaladták az előbbeni éveket. Míg a rendes tagok befizetéseinek összege valamivel kevesebb mint a megelőző években. (amit azonban nem a rendes tagok számának csökkenésében, hanem azok osztályzati befizetéseiben kell keresnünk). addig a pártoló tagok száma felével emelkedett és befizetések az előző éveket jóval túlhaladták. Növekedőben van egyletünk alaptőkéje, és ennek következtében évi kamattjévedelme is, zászlóalapon tőkéje pedig ez évben megkétszereződött. Mindezek egyletünk életképességének megerősítő bizonyítékát nyújtják.

A »Győri Pinczér-Egylet« feladatának teljesítésében minden lehető megtett a folyó évben is, és bátran elmondhatjuk, hogy ápolatlanul és segítség nélkül nem hagytunk egyetlen egy beteget sem, sőt némelykor az alapszabályok szigorán enyhítve, még a kötelességen felül is iparkodtunk szenvedő társainkon segíteni.

Megemlítjük itt, hogy hivatalos lapunk az »Értesítő« ez évben harmadik évfolyamát fejezte be. Egyletünknek minden tagja ismeri e lap előnyét, mely abban áll, hogy minden hónapban a befizetések után megjelenve, számot ad az egylet összes tagjainak, annak bevételéről és kiadásáról, ezenkívül értesíti a tagokat mindenről, ami az egyleti életben egyik óról a másikra előfordul. Ajánljuk ezért lapunknak további fenntartását.

A folyó év folyamában lett megemlítve egy egyleti könyvtár megalapítása is melyhez nagyob adományokkal járultak: *Glück Frigyes* ur, a Pannónia szálloda tulajdonosa és *Stadler* Károly ur, a m. kir. á. v. központi indóházának vendéglőse Budapesten; ezenkívül: a »Győri Pinczér-Egylet« elnöksége és *Hennecke* Rezső könyvkereskedése, továbbá: *Faludi Antal*, *Kuster Géza*, *Ott Nándor*, *Zsombor László* urak helyben. Az eredmény mintegy 200 darab könyv, füzet és folyóirat. Az egylet pénzből előfizettünk egy évi időtartamra a »Műbaratok köre« szépirodalmi könyvtárára is, ezáltal akarván némileg pártolni a hazai irodalmat.

Ezek után térjünk át a lefolyt év eredményeinek felsorolására, mindenekelőtt pedig az egylet bevételeire és kiadásaira.

Az 1890-ik év összes bevétele 1060 frt 30 kr., kiadása pedig 687 frt 06 kr. volt; tiszta jövedelme maradt tehát az egyletnek 373 frt 24 kr.

Fennállása óta, az egylet összes bevétele: 5068 frt 10 kr.

Fennállása óta, az egylet összes kiadása: 2791 frt 23 kr.

Fennállása óta, az egylet összes jövedelme (vagyona) 2276 frt 87 kr.

Az egylet vagyona következőképp van elhelyezve:

A »Győri I takarékpénztárban mint tőkepénz 2120 frt 22 kr.

Ugyanott mint zászlóalap 127 „ 27 „

Pénztári készlet 29 „ 38 „

Összesen: 2276 frt 87 kr.

Ehez járul az egyleti iroda butorai és felszerelése is, melyek mintegy 100 frt értéket képviselnek.

Egyletünknek van jelenleg 45 tiszteletbeli, 51 alapító, 72 pártoló és 88 rendes tagja.

Most pedig nézzük az egylet tulajdonképeni működését, mint a melyről legjobban megítélhető egyletünk fennállásának létjoga.

A folyó évben 9 beteg tag apotlatott lakásán, kik rendes napi pénzsegélyt, orvosi ápolást és gyógyszert kaptak. A részükre kifizetett segélydíjak összege 152 frt 60 kr., a kiszolgáltatott gyógyszerek száma: 25

Kórházban feküdt 13 beteg (ezek közül négyen két ízben voltak kórházban), az értük kifizetett kórházi számlák összege: 205 frt 20 kr.

Üzleti teendőkből nem akadályozott beteg tagok 17-en fordultak az egylet felé gyógyszerért, kiknek összesen 23 adag gyógyszer szolgáltatott ki.

A saját lakásokon ápoltak és az üzleti teendőkből nem akadályozott beteg tagok részére kiszolgáltatott gyógyszer száma adagokban 48, melyért 18 frt 60 kr. gyógyszerészeti számla fizettetett ki negyedévenkénti részletekben.

Egyéb gyógyászati czikkeikért kifizettetett 2 frt.

A lefolyt évben egyletünkben halálozási eset nem történvén, ily czímen tehát kiadás sem terheli egyleti pénztárunkat.

Közgyűlés tartatott: 1 rendkívüli és a maival 1 rendes.

Választmányi ülés tartatott: 3 rendes.

Főbb vonásaiban elősoroltuk egyletünknek ezévi működését és eredményét, melyek után jelentésünket bezárjuk azon óhajattal, hogy a jövő egyleti év még több anyagi eredményt mutathasson fel az elmúltaknál, egyletünk tagjait pedig arra kérjük, hogy legyenek mindig összetartók és uralkodjék köztük a tagtársi szeretet és egyetértés, mer: csak ezáltal leszünk képesek az egylet függetlenségét továbbra is fenntartani. A tőnökök elismerését elnyerni és társadalmi állásunkat magasabb színvonalra emelni Igy aztán Isten segítségével és a magunk iparkodásával és kitartásával minél előbb el fogjuk érni ama nemes célt, melyet egyletünk keletkezésekor maga elé tűzött.

Végül köszönetet mondunk az igazgató választmány nevében is a belénk helyezett bizalomért, melyet irányunkban továbbra is fenntartani kérünk.

Győr, 1890. évi decz. hó 15-én.

Wiedemann János. **Limbeck Ferencz,**
jegyző. elnök.

Az alvás.

(Vége.)

Igy pl. Angolországban kiszámították, hogy a munkások közép élettartama csak 22 év, a jobb módúaké 25 év és a gazdagoké 44 év. Ugy-e bár borzasztó a különbség. A munkás félannyi ideig él éppen mint a gazdag. Világos, hogy ennek oka a tulzsfolt hálószobák rossz levegőjében keresendő egyrésztől. Mert bizony arra a szegény munkásra, ki egész nap a gyárak rossz levegőjét, porát, széngőzét szivja, nem lehet közömbös az, hogy milyen levegőjű hálószobában tölti éjjelét, vagyis életének körülbelül egy harmadát.

A tulzsfolt lakásokban aztán uralkodnak a ragályos betegségek, egyre másra halnak el felnőttek és gyermekek. Főleg a gyermekek lesznek az ily tulzsfolt lakások áldozataivá, mert a gyermekek szervezete kevésbé képes dacolni a betegségekkel.

Budapesten a tulzsfolt lakásokban uralkodnak leginkább a ragályos betegségek és pedig szemmel láthatólag olyan arányban szaporodik az elhaltak száma, a mily arányban tulzsfoltak a lakások.

Beszéljenek ime a számok.

Ragályos betegségben elhalt volt 100 halott közül:

20 oly lakásban, hol egy szobában 1—2-en laktak	
29 „ „ „ „ 3—5-en „	
32 „ „ „ „ 6—10-en „	
79 „ „ „ „ 10-nél többen laktak.	

Szomorú, de nagyon meggyőző dolgok ezek Igen élénken bizonyítják, hogy mily veszélyei vannak a tulzsfolt lakásoknak.

Hálószobáinkra nagy gondot kell fordítani, jó és tiszta levegőről gondoskodni, s minden olyan dolgot kerülni, a mi az ily szoba levegőjét akár miféle elképzelhető módon beszenyyezhetné.

Nem czélszerű dolog azért a hálószobákban u. n. éjjeli lámpát égetni. Ez szennyezi a levegőt, elrabolja tőlünk a levegő élenyét, mert hiszen az égéshez éleny kell, — s e mellett még büzt is gerjeszt a szobában.

A gondos embernek, ki egészségére féltékeny, kell hogy figyelme kiterjedjen az ágyra is. Mindenek előtt fontos dolog az ágyak elhelyezése. Ez talán kicsinyes akadémikuskodás-látszik, de belátható, hogy mégis sok minden bajjal jár az, ha az ágy nincsen alkalmas módon elhelyezve.

Ime! Nem szabad az ágyaknak közvetlenül a falhoz érni, mert a fal hideg lévén, a benne alvó könnyen erősen lehülhet fél oldalt s ez veszélyes vese bajokat vonhat maga után.

Vigyázni kell, hogy ne legyen közel a kályhához, mert a nagy meleg, mely a fűtött kályhából kisugárzik, kinos fejfájást okozhat és számos, különben nyugalmas éjszakánkat és álmunkat tönkre tesz.

Ne legyen az ágyak olyan állása, hogy fejünk az ablakhoz közel jusson. Ez ismét veszélyes meghűlést idézhet elő.

Figyelni kell arra, hogy nem olyan-e az ágy állása, melynek folytán a hold az alvó arcát éri. Ha ilyen, az rossz hely, mert a hold fénye zavarja az alvó álmát, mint zavarja általában minden fény.

Milyen legyen aztán az ágy? Hát ez mindenesetre a körülményekkel mérendő össze. Fődolog azonban, hogy elég hosszú és elég széles legyen. Az ily kényelmet mindenki megadhatja magának, mert ez pénzbe nem

kül, az pedig nagyon fontos a csendes álom és így az üdülés szempontjából, hogy rendszeren kinyújtózza alhatunk és kényelmesen megfordulhatunk-e, avagy össze kell zsugorodnunk, s vagy akarjuk, vagy nem kényelmetlenül szoronganunk.

Ez a kényelmetlen szorongás megzavarja álmunkat, megrontja éjszakáinkat.

Az ágynemű legyen matrác, de megjárja szalmazsák is. Takaróul legalkalmasabb paplan vagy pokrócz, dunyhát csak öreg, törődött emberek használjanak. Fialat gyermekek, vagy fiatal erőteljes emberek kerüljék el a dunyha takarót, mert az elpuhítja a testet s e mellett rossz szokásokra ingerel.

Nem lehet eléggé kárhóztatni az ágymelegítés rendszerét sem. Ez olyan czélszerűtlen valami, a mi ellen eléggé duzzogni nem lehet. No, még öreg és beteg embereknél csak megjárja, de már egészséges és fiatal embereknél határozottan ártalmas és sohasem használ.

De mi szükség is van erre. Hiszen a szoba hőmérsékének legalább 12—15 °C-nak kell lenni, ilyen foku meleg szobában pedig ki az ördög kívánhatja meg még az ágymelegítőt is.

Hidegebb szoba veszélyes, de veszélyes a melegebb is. — Miért? Hát azért, mert nagyon meleg szobában alvás közben a fej könnyen felhevül, az izzadás növekedik és ez kellemetlen, nyugtalan éjet okoz. A nagyon hideg szobát pedig nem mindenki használhatja czélszerűen, mert hiszen ha kissé átizzadunk, nem kell egyéb, csak egy rugás, mire a takaró lekerül rólunk, — s a vége: mi pompásan meghülünk.

Nem ajánlható a tollas derékalj rendszer sem. Ez ismét puhaság, tétienségre csábítja az embert, s a serdülő korban az erkölcsiség szempontjából is veszélyes lehet.

A vánkások legyenek inkább kemények, mint puhák. A tömött tollas vánkások nem czélszerűk, mert a fejet egyik oldalról tulságos melegen tartják.

A fejünk alját nem szabad magasra vetni. Csak valamivel szabad ennek magasabbnak lenni, mint testünk többi részének. Egy vánkós untig elegendő s legfeljebb két középszerű engedhető meg.

Tulzásba vitt dolog az mikor a fej oly magasan áll, hogy az ember inkább ül, mint fekszik az ágyban. Ez olyan kellemetlen, czélszerűtlen valami, a mi távolról sem járulhat a csendes és üdítő álom megszerezhetésének feltételeihez.

Az ágy ne érintse aljával a földet, hanem álljon ennél valamivel magasabban. Ha az ágy nagyon alacsony ennek az a rossz oldala van, a mi a földön fekvésnek. Mindkét esetben könnyen meghűlhetünk, akármily erős és vastag takaró alatt is, ha csak külömben nincs nagyon meleg. Természetes dolog aztán, hogy az ilyen meghülés számtalan betegségnek lehet forrásává.

Ezek azon dolgok, melyeket tehetségéhez képest ki-ki figyelmére méltatni köteles, — egészsége érdekében.

Az ily módon és körülmények között töltött harmad része életünknek, mely is az alvásé, kellemesen és hasznosan mulik el.

Kellemesen, mert a csöndes álomnál s zavartalan éjjelnél nincs edesebb valami. — Hasznosan, mert egészségünk javul, testünk, szervezetünk üdül és erősödik, s ekképen munkánk sikere biztosítva van!

Dr. Senmyey József.

CSARNOK.

A pinczér természetrájához.

II.

A vendéglői pinczér.

(Cellarius cauponarius).

Bölcsője a külvárosok legkülső szélén ringott, ott „hol az utolsó kis házak állanak;” fiatalai tüdői itt erős falusi levegőt szívtak, a mely szervezetének ama szívóságot kölcsönözte, melyre neki későbbi nyilvános szereplésénél oly nagy szüksége volt. Anyja kenyerét rendszeren a házon kívül keresi, mint mosonő, gyári munkásnő, vagy szolgáltató. A reményteljes fiu már kezdetől fogva a saját nevelésére van hagyva, minthogy anyja őt hajnalpirkadáskor elhagyja és csak este a csilagtényénel, vagy a petróleumlámpánál látja viszont. A gyermeknek így sok őrü ideje van, mit más művészeti ké, esség hiányában egy ideig az által tölt ki, hogy órák hosszat sir és kiátál, míg a fáradságtól elalszik, hogy a felébredésnél újra kezdje ott, a hol elhagyta. A szomszédság lassankint hozza is szokik ezen hangokhoz és úgy tekintik őket, mint egy természeti zörejt, valami olyat, minő az óra kegyegése, vagy a rézműves kalapácsolása. Sőt nyughatatlanok is lennének, ha a zaj szokás ellenére sokáig kimaradna, és joggal lehet egy bizonyos harmóniát találni abban, ha a szomszédos szobákból 3—4 gyermekhang akkompagniroz. Néhány hónap letorgása után a csecsemő ösztönszerűleg belátja, hogy az ő jajgatása tulajdonkép mennyire céltalan, s hozzá egy kissé fásasztó is. Ennelfogva azt lassan-lassan abban hagyja és megelégszik azzal, hogy órák hosszat egy pontra mereszti szemeit, vagy játszva azon karikák után kapkod, melyeket a rezgő napsugár az agytakaróra vett. Egy szép napon mozgásai különösen nyughatatlanokká válnak, kigurul bölcsőjéből és haza térő anyja úgy találja őt, a mint élvezettel körülesuszkál a szobában és minden butort kíváncsian megtapogat. Így már valami változatosság állott be a gyermeki csend életben; ha a fiúnak szerencséje van, néha-néha a szomszéd macskája is meglátogatja, a melylyel ő hamarosan megbarátkozik, és a mely őt, hasonlóan anyjához, karmaival egy kissé rendre utasítja.

A nyár már harmadszor köszöntött be és a testileg és szervezettel gyorsan kifejlődött gyermek egy csapat társával a házajtó előtt játszik. A nap megbarnítja arcszínüket a nélkül, hogy valaki ezt észrevette volna. Kis hő-sünk hatszor esett le a lépcsőn és háromszor huzták elő a terhes kocsi alól, mindig jelen-kevényebb haj nélkül. Ezen esetek csak kevéssé voltak képesek anyját nyugalmából kizavarni; ő ezeket úgy veszi, mint a közönséges gyermekbetegségeket, melyekhez azonban a fiu legcsekélyebb hajlandóságot sem mutat. Hozzá sokat turkál a csatornában. Anyanyelvét feltűnő könnyűséggel és gyorsasággal tanulja minden tanítás nélkül; csak kifejezése nem lesz soha grammatikailag tiszta és élethosszigan kihangzik az utca szójárása.

Most megkezdte első kirándulását, midőn is anyja kötényébe kapaszkodik és vele a legkülönfélébb házakba, a legkülönbözőbb emberekhez jut, mi által nagy hely- és emberismeretet szerez, a mennyiben hamarosan minden kis utcát, sarokkövet, minden kutyát és minden rendőrt ismer.

Az ezután következő években egészen a

nagyvárosi gamin képét nyújtja és eme virágkor képezi még késő venségében, működésének telőpontján is a legboldogabb, fájdalmasan édes visszaemlékezését. Most a boldogság és gyönyör tengerében uszik, és mindig rózsás kedvét még maga az iskola sem zavarhatja meg, mit egyebiránt ritkán látogat, csak néha, hideg téli napokon, midőn otthon nem fűtenek, vagy nyilvános karácsonyi ajándékozások alkalmával. Tanítóit és minden filiszter őt egy minta-semmirekellőnek nyilvánítja, és a jobb emberismerőknek hamarosan el kell ismerniök, hogy ő egy sokoldalú talentom és hogy folytonosan erőfeszítően foglalatokodik. Uszik, mint egy kacsa; fut, mint egy nyúl, nyávoog és kuszik, mint egy macska és fűtyöl minden lehető és lehetetlen népdalt és operariát. Kalapot sohasem ismert és rendszeren gyors ügésben láthatjuk, miközben folytonosan üvölt, miákol, jodleroz, ordít vagy fűtyöl, közben-közben egy kofa kosarának ütődve, vagy békés gyermekeket körülfutkozva, vagy kutyákat egymásra uszítva és legalább minden 10 perczen hivatás társaival utczai harcza keveredve, melyben hajcsomókat vesz el, vagy ilyeneket diadaljelvények gyanánt elvisz. Minden napi ujdonságról legelőször és pontosan van értesülve, mérföldnyire elfut minden utczai komédia után, hűségesen kísér minden részegest és minden tüznél, vagy vekekedésnél a legjobb nézőhelyet tudja kiválasztani, hol azután a küzdőket biztatásokkal neki tűzösti, vagy őket sárral dobálja. A legkülönfélébb keresetágak után jár, minden utra minden megbízásban való eljárásra kész, a bérral azonban soha sincs megelégedve; összegyűjt minden eldobott, vagy elvesztett tárgyat, oda áll a színházak, látványos bódék és nyilvános helyiségek ajtaihoz, hogy a kijö-vöket végig koldulja, mert ő ezeket — a nélkül, hogy Dumas Sándort olvasta volna — a legjobb szívűeknek ismeri. Éles tekintetbe azonnal felledezteti vele az idegeneket és vidékieket, kiket ő vagy hasonlóképp megpumpol, vagy kalauzolni törekszik Senkitől sem fél, kivéve a kerületi rendőrbiztost, aki rá nézve a rossz lelkiismeret megtestesülése. Ez a hivatalnok ugyanis öt szoros felügyelet alá helyezte: — minden csengettyűszinről leszakításakor, minden lámpaüveg bedobásánál, a nyilvános ültetvények megromlása, vagy bepiszkítása alkalmával a mi hő-sünket fogja elő. — Így a külváros gyermeke nyilvános életpályájára eléggé elő van készülve és azért mi vele ezt megkezdettük.

Csak nagynehezen, anyjának állhatatos kérésére vétette magát rá a plébanos, hogy a 15 éves síhedert, kinek vallási előképzettsége előtte nagyon hiányosnak tűnik fel, a kereszténység nagy szövetségébe telvegye. Az új tag, a ki felvételének szükségességét alig fogja fel, ki a neki ezáltal nyújtott kegyet minden esetre nem valami sokra becsüli, már ezen esemény előtt választott, már előbb követte hivatását. Ugyanis mesterséget tanulni, a mihez különben nála nem egy kíváncsian hiányzanék, a maga részére tulságosan is jónak találja; őt csak az a vágy vezérli, hogy folytonosan korgó gómrát megnyugtathassa. És ugyan, hogy gondoskodhatnék róla jobban, mint azáltal, hogy amaz emberbaráti helyiségek egyikébe lép, hol minden éhes és szomjas embert a legkészségesebben üditenek fel étellel és itallal.

A fiu már régóta vágyó pillantásokat vetett a legközelebbi vendéglő éttermének ajtain és ablakain keresztül, és már a confirmáció

előtt bemenetelt és felvételt talált ott és a házi személyzet közé szerencsésen besoroztatott. Természetesen nem mindjárt, mint fizetéses alkalmazott, nem mindjárt, mint valóságos pinczér. Korántsem! A nemes pinczérseget, mint más művészetet és tudományt alaposan meg kell tanulni és annak nagyon sokféle fokozata és méltósága van; számosabb, mint magának a tudományos világnak. Hősünket *pinczértanulónak* vették fel. Mint ilyen rövid, fekete posztókabátot visel, mely rendszeren úgy készül, hogy egy kisélejtezett pinczérfrakknak a farkát levágják; a háziak őt — bárminő nevet nyert is a keresztségben — mindig Frizcinek szólítják, a vendégek ellenben ép oly szabályszerűséggel „peczek”-nek hívják.

A mi kötelezettségeit illeti, ezek nagyon hátrózatlan természetűek és nagyon különbözők. Neki az egész háztartásban, bárhol legyen is az, egy a magán-, mint a vendégszobákban, a konyhában úgy, mint a pinczében értékesítenie kell magát; a főnökének, a családnak, a férfi és női alkalmazottak mindegyikének a hol csak tud, kezére kell járni, és a hol, kívánják, rendelkezésekre és kívánatokra kell átnyúlnia; egyszóval mindenütt helyt kell állania és ki kell segítenie, hol rá szükség van. Nevezetesen kötelességében áll egy csomó járás-kelés, megrendelés és elintézés, a melyek ép oly számtalanok, mint meghatározatlanok; az élelmiszerek és egyéb szükséges dolgok elhozatala és bezepelése; e mellett a szobák tisztítása, az üvegek és tányérok kimosása, az asztalkendők újból való kismítása stb. Azonban a vendégek kiszolgálását csak kivételképen, rendkívüli látogatottság alkalmával, de a pénz beszédését még akkor sem engedik meg neki, a mi leginkább az e mellett hulló borzvaló miatt marad a valóságos pinczér kizárólagos előjoga. Az utczáról az étterembe való ugrással a siheder lényében és magatartásában tökéletes változás áll be. Ámbár még mindig tele van pajkossággal és ravaszággal, ámbár a vendégeken s háziakon nem egy csinyt követ el, e mellett mégis mindig megtudja tartani ünnepélyes hivatalos arc kifejezését. Előbbi utczai pajtasait vagy nem ismeri többé, vagy a találkozáskor fejével előkelően biccenten feljök, a nélkül, hogy velők tovább szóba állna. Az élet komolyságát kezdi fel-fogni, állásának méltósága és jelentése naponként világosabbá lesz előtte. Minthogy valóságos tanítás nincsen, hanem főképen saját tanulására van utalva, az rt a pinczerek minden fogását és modorát igyekszik ellesni, gyakorolja magát, mihejt rá ideje van, a biliárdozásban, és figyelmesen hallgat a vendégek társalgására. Ezen beszélgetésekből, melyek nyilvános helyen rendszeren nyilvános ügyek körül szoktak forogni is, meríti ő politikai képzettségét, alkotja politikai hitvallását, mely természetesen mindig a vendégeivel megegyez. A szerint, a mint a látogatók többsége a mérsékelt, vagy a gyors haladásnak hódol, a pinczértanuló is híve, vagy ellensége a miniszteriumnak. Művelődésének másik forrását az ott kitett újságok teszik, melyeknek olvasása neki egyáltalán nem könnyű, minthogy az iskolában alig haladt túl a szótagolás mesterségén. Egyébiránt egész vágya és törekvése oda irányul, hogy a tanuloidót mely éppen nincs valami pontosan meghatározva és szabály szerint egy és három év között váltakozik lehetőleg megkurtsítsa, magát valódi pinczerré felküzdjé, és saját tehetsége és tanulókönysága egyrészt, egy hirtelen itt vagy ott bekövetkező üresedés másrészt, nem ritkán sokkal előbb juttatják vágyainak

celjéhez, mint maga is reményleni merte volna.

(Folytatása következik.)

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A flumei vasuti vendéglő bérletét** W. L. Ferencz szaktársunk az ottani „De la Ville” étterem jelenlegi tulajdonosa nyerte el s azt a megnyitás alkalmával veszi át.

— **Oroszában a fogyasztási adó bérletét** — daczára a sok utánjárásnak — mégis csak Mandl és társa jászberényi lakosok kapták meg.

— **Ügynökök megadoztatása.** Ügynökök, kik vendéglőben telepedve le, vagy házhöz-házra járva árulják portékaikat a III. osztályu kereseti adó alá fognak felvétetni.

— **Vendéglői üzlet áthelyezés.** Szadovszky Lajos váci szaktársunk, a váci nagy sörházban évek óta birtületet a Kossuth-utca szögletén levő házba helyezte át s azt e hó 4-ikén megnyitotta.

— **Vácson a nagy sörházi vendéglőt** Rasovszky Mihály vendéglős szaktársunk vette át s azt e hó 4-ikén ünnepélyesen megnyitotta.

— **A kassai vasuti vendéglő bérletét** Kornyczky György ottani jóhírnevű szaktársunk nyerte el.

— **Kassán a Schalkház-nagyszállóda portási állását,** a régi kapus hajlott kora folytán történt visszarojlása következtében Szibera Ferencz a szálloda volt jeles főpinczére nyerte el.

— **A gyulai fogyasztási adó bérlete.** A miniszter tudvalevőleg második árverést rendelt el mely decz. hó 23-án tartatott meg. A város újra megtette 26,000, illetőleg megváltásra 28,000 frtos ajánlatát; más árverelő ezuttal sem volt, de Mandl és társa jászberényi lakosok ofertet adtak be 29.210 frtra. A fogyasztási adó bérlete ügyében megalakított bizottság felkérésére Dutkay Béla polgármester megígérte a zárt ajánlatban foglalt összeget, egyszersmind Grimm A. József és Sal József városi képviselőkkel felutazott a fővárosba a fogyasztási adószedési jognak a város részére leendő megtartása végett, Mandl és társa szerdán reggel új ajánlatot adtak be a pénzügyminiszteriumnál, melyben akkor már 31,610 forintot ígértek Gyuláért. A város képviselői ekkor ama biztatásban részestültek, ha ők megadják eme összeget akkor a bérletet megkaphatják, amit ők megváltási árul fel is ajánlottak s hazamentek Gyulára. Valószínűleg az történt, hogy Mandl és társa újra magasabb ajánlatot tőnek, mert a polgármester csütörtökön délután táviratot kapott, hogy Gyulára most már harmadik árverés lesz kintüve. Egy hirtelen szűkebb körben tartott értekezlet megállapodásából kifolyólag Dutkay Béla polgármester, Grimm A. József, Sal József és Demkó József képviselők a pénteken éjjeli vonattal újra felutaztak a pénzügyminiszteriumhoz, kieszközlelndők a harmadik árverés visszavonását. — E hó 7-én ismét új árverés tüzetett ki.

— **Az aradi pinczér ifjuság** 1891. évi január hó 21-én saját pénztár javára az ipartestület dísztermében, Nagy Józsi kedvelt zenekara közreműködése mellett zártkörű tánc vigalmat rendez, melyre t. cz. urat és becses családját tisztelettel meghívja: Huzó István elnök, Goldberger Bert. jegyző, Lusska József pénztárnok, Domschitz János ellenőr. Bizott-

sági tagok: Jordán Ferencz, Mayer Károly, Szabó István, Linneberg József, Fok József, Bergenczy Ágoston, Kovács István, Lübeck Hermann Friedländer N., Jelasics Ignác, Klein Pal, Bauer Henrik, Löwy Ignáz, Kormos Adolf. Beléptidij: Személyjegy 1 frt. Családjegy 1 frt. 50. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este 8 óraker.

— **A debreceni vasuti vendéglő bérletét** újabb pályázat után ismét Haselmayer István kapta meg.

— **Békés-Gyulán** a „Komló” szállodát Gombos József, volt békéscsabai vendéglős vette át.

— **Szerencsen** a nagyszállóda üzletvezetői állását Keresztessy Lajos nyerte el.

— **Figyelmeztetjük** t. olvasóinkat Czuba-Durozier és társa promontori cognac gyárosoknak mai számunkban közölt hirdetésére s egyszersmind melegen ajánljuk e jeles czég kitűnő cognac készleteit t. szaktársaink pártfogásába.

— **Az italméresi jog kártalanításából** eredő 4 és fél százalékkal kamatozó állami adósságot illetőleg az 1888. évi XXXVI. t. cz. alapján kibocsátott járadékszelvények 1890. december 31-dikétől kezdve beváltandók lévén, a kormány fölhatalmazza a) a m. kir. központi állampénztárt és a m. kir. állampénztárt Budapesten és b) az összes m. kir. adóhivatalokat arra, hogy a szóban forgó járadékszelvényeket az 1890. évi december 31-dikétől kezdve papirpénzben bevált/hassak. Egyszersmind utasítja a nevezett állampénztárat az adóhivatalokat, hogy ezen beváltás eszközésénél az állami hitelügyek kezelése körül fennálló szabályokat, és jelesül az adóhivatali szolgálatra vonatkozó utasításokban és szabályrendeletekben foglalt határozmányokat mindenkor szem előtt tartsák s beváltott regále járadékszelvényeket egy külön e czélra nyitandó „az italméresi jog kártalanítására kibocsátott 4 1/2% kal kamatozó adómentes kötvényeket után szelvényekre fizetett kamatokról szóló naplóban” számolják el. Tájékozás végett megjegyzji, hogy az 1888. évi XXXVI. t.-czikk alapján, az 1890. évi január 1-jétől bezárólag 1892. év végeig terjedő időre kibocsátott 4 és fél százalékos adómentes járadékszelvény 50, 100, 500, 1000, 5000, és 10,000 frt névértékről szólnak s a hozzájuk tartozó és az említett három év miudenikének december 31-dikén lejáró adómentes regále járadékszelvények ennek megfelelően 225, 450, 22.50, 45, 225 és 450 o. é. frttal minden levonás nélkül váltandók be.

Szerkesztői üzenetek.

R. B. Sopron. Legjobb német lap a „Gasterea” mely Bécsben jelenik meg. Ezt nagyon ajánlhatjuk. **K. B.** A küldött dolgozatot nem használhatjuk. Kérünk érdekesebb themát. Az már idejét multta. **N. M. Kolozsvár.** Kérését szívesen teljesítjük. Tessék hozzánk bizalommal fordulni máskor is.

B. Dezső, N.-Maros. Glück Frigyes ur igenis a Pannónia-nak tulajdonosa, s ipartársulatunk választmányi bizottsági tagja. Nem ő az, hanem az testvércse.

B. J. Losonoz. Adandó alkalommal levélben válaszolunk, csak tartózkodási helyét tudassa velünk. **Mayr J. C. London.** Az ígért angol tudósítást várjuk. levelet s lapot küldtünk.

Körösy József Paris. A tudósítást köszönettel vettük, Kérjük továbbra is szives közreműködését. Üdvözlét! **Többeknek,** kik lapunk szerkesztőjét leveleikkel keresték meg, legközelebb válaszolunk. Addig is fogadják köszönetünket az érdeklődésért és szives jóindulatukért.

Lieblingsgerichte.

Von dem berühmten Linsengericht Esau's bis zure preussischen Erbstwurf, vom Manna d Würste bis zu den beliebten Krenwürsteln der Neuzeit erfreute sich noch manch' andere harmlose Speise der Beliebtheit ganzer Völker und grossmächtiger Herrscher.

So ass Napoleon mit Vorliebe Butterbrod und trank an manchen Tagen 10 bis 20 Tassen Kaffee. Der Mittagstisch des melancholischen Dichters Lord Byron bestand aus sehr altem Käse, Kohlsalat, Gurken und Thee.

Lessing liebte die Linsen wie Esau und Wieland gefüllte Kuchen, während der classische Klopstock schon wieder feinere Passionen hatte, wie z. B. Trüffel, Forellen, Rheinwein und Pödeaux. Der Philosoph Kant begnügte sich hinwieder mit Rüben, Speck, Erbsen und gebackenen Schweinsfüssen.

Grillparzer liebte ein Ragout von Froschkeulen und Weinbergschnecken für sein Leben gern, und Schiller ass mit Vasser Vorliebe Erkuchen, während Göthe zu den Feinschmeckern gehörte.

Kaiser Ferdinand war ein grosser Knödelfreund und stillte sein Verlangen nach Speckknödeln mit Kraut oder Griesknödeln mit Röster wiederholt incognito in einem Bauernhause nächst Penzing. Unser gegenwärtiger Kaiser, der gewiss sehr bescheiden in seinen Ansprüchen ist, soll wieder eine grosse Vorliebe für das gewöhnliche Mehlkoch haben. Thatsache ist, dass dieses Gericht selten bei einer Hofafel, nie aber bei einem Familiendiner fehlen darf.

Die „koschere“ Küche der Juden emancipirt sich stets mehr und mehr, namentlich aber seit ein Glaubensgenosse den Genuss derselben als orthodoxe Thierquälerei bezeichnet hat.

Die Japanesen und Chinesen zeigen eine merkwürdige Vorliebe für gefaulte Eier, und bei uns wird von Feinschmecker der Auerhahn erst gegessen, wenn er zuvor eine Woche in der Erde eingegraben war, Wildbraten mit Hohlgängen, die von Todtenwürmern herrühren, Käse, der von Maden wimmelt, Schnepfenmist und ostindische Vogelnester mit allerhand Verdächtigkeiten. Die Kaiserin Friedrich ist eine vorzügliche Fleischkennerin, in ihrem Haushalte aber darf nur altgeschlachtetes Fleisch verwendet werden. Die grossen Roastbeefs dürfen nur wenn die Jahreszeit es gestattet, unter zwei bis drei Wochen abgeschlachtet nicht auf den Tisch kommen. Würden diese Roastbeefs auf öffentlichen Märkten zum Verkaufe gebracht, so würde man sie gewiss beanstanden. Trotzdem sind sie bei Kennern hochberühmt, weil eben die Herrin des Hauses aus ihrer englischen Heimat ein Verständniss für Fleisch und dessen Behandlung mitgebracht hat. Römische Herren in der Kaiserzeit mästeten ihre Muränen mit Menschenfleisch, indem sie unbotmässige Sklaven in die Teiche werfen liessen. Die Muräne ist unser Neunauge, ein aalartiger Fisch. Wir essen Aale und Krebse gern, aber wenn man einmal einen Leichnam gesehen hat, der aus dem Wasser gezogen wird und ganz von diesen Geschöpfen bedeckt ist, sollte Einem die Luft fast vergehen, aber sie vergeht doch nicht.

Man verdenkt es den Chinesen, dass sie Katzen, Ratten und Mäuse verzehren. Ja, mein Gott, was haben denn unsere Altvordern während der Belagerung Wiens durch die Türken gethan? Die sogenannten „Dach- und Erdhasen“ (Katzen und Hunde) waren übrigens auch in Paris zur Zeit der Belagerung beliebt. Alles wurde ganz vorzüglich bereitet und in meisterhaften Saucen aufgetischt. Ein Hundeschlögell, mit Mäusen garnirt, war schon das Höchste. Ratten wurden mit Madeira und Oliven geschmort, gebratene Mäuse mit Polen a Hundefilets mit kleinen Gurken, Katzenrücken mit Compot servirt. Die Leber und Nieren dieser Geschöpfe machten die vornehmsten Bestandtheile der Ragouts aus, und Pferdemark galt als das feinste Fett. Als man damit zu Ende war, holte man die kostbaren Thiere aus dem zoologischen Garten. Die Giraffen Gazellen, Zebras, Nilpferde, die Elephanten Nashorne und Kameele mussten zuerst daran griff man zu den Löwen, Königstigern und Pantheren und kam endlich bei den Affen an.

Es ist übrigens unglaublich, was ausser den bekannten Nahrungsmitteln auf der Erde von feinen und unfeinen Leuten Alles gegessen und getrunken wird. Von der Chocolate bis zum Seehundsthran, von Haselhuhn bis zur Heuschrecke, von der Sacher-Torte bis zur Baumrinde, alles ist geniessbar — und schmeckt oft recht aut, wovon folgendes Küchenstückchen einen drastischen Beweis liefert:

Ein Wiener Finanzbaron hielt auf seinen Koch ungeheure Stücke, weil derselbe mit jedem Tage neue Speisen erfand und entdeckte. Als im Club einmal die Rede war meinte ein aristokratischer Feinschmecker, dass ihm dieser Specialitäten-Koch doch nichts Neues oder Unbekanntes vorsezen könne. Der Finanzbaron bessritt dies. Es kam zu einer Wette. Der Koch wurde sofort geholt und von dem Vorgang verständigt.

„Und wann wünschen die Herren, dass die Wette ausgetragen werde?“

„Sobald als möglich“, rief der Finanzmann.

„Vielleicht sofort“, spottete der Graf.

„Zu Befehl, Herr Graf, sofort.“

„Charles, wenn ich gewinne, gehört das Geld Ihnen!“

Und der Koch ging in die Clubküche, liess sich seinen Zauberkasten holen und brachte nach einer halben Stunde in einer kleinen silbernen Dunstmaschine die gewürzte Novität herein. Alles drängte sich um den Grafen, der sofort mit Kennermiene prüfte und kostete. bis von dem Ragout nichts mehr vorhanden war.

„Ich habe die Wette verloren. Das Zeug ist delicat und mir völlig unbekannt.“

„Bravo,“ erscholl es im Kreise, „aber nur möchten wir auch davon kosten.“

„Recht gerne, meine Herren, aber da muss ich zuvor um Ihre — Handschuhe bitten, denn was dem Herrn Grafen so gut schmeckte waren seine Handschuhe, welche ich so frei war, früher unbemerkt mitzunehmen und in der Küche zu farciren!“

Tableau!

A.

ALLERLEI.

Aus Paris wird uns geschrieben: Es ist schon lange her, dass wir einer Einladung zu einem Concert des österr.-ungar. Kellner-Clubs entbehrten, ich war dort, denn ich bin ein Freund des Clubs, bin Oesterreicher und unterhalte mich gern, und es war auch nicht schlecht. Der Saal des Restaurant des quatre Courelles, No. 50 rue de Croix des petits-champs ist ganz neu und sehr geräumig, die Vorträge waren gut, nur fühlte man heraus, dass in der Sache noch kein rechter Zug lag, es ist jedes Jahr dasselbe, ist es erst wieder im Gang, dann geht es von selbst.

Das Concert zu bekritteln, dazu habe ich vielleicht die Fähigkeiten nicht, ich kann nur sagen was ich für gut finde und was mir gefällt, z. B. Mademoiselle Dupré war ausgezeichnet, Herrn Pfeiffer's Oesterr.-ungar. Kellner-Club-Marsch, von ihm selbst componirt und auf der Zithervorgetragen, war famos und wurde auch mit riesigem Beifalle belohnt, die Herren Sturm, Leb und Forster waren gut, besonders muss man Herrn Sturm für sein Arrangement Lob sagen, man weiss was das für eine Arbeit ist. Zum Schluss Kautz, den kennen wir und auch Tinkel's Lied: „Solang der Himmel blau ist, geht kein Kellner net zu Grund“, welches er als zweites Lied sang, wofür er viel Beifall erntete. Schluss des Concertes! Es wird gefantzt; á la bonne heure! Der Saal famos, die Musik gut, fescche Tänzerinnen, was wünscht man mehr, und unterhalten muss man sich nicht schlecht haben, denn anstatt 2 Uhr wurde es 4 Uhr Morgens, und im Gemüthlichen sowie im grossen Saal ging es so ziemlich lustig her. Hoffen wir, dass alle Jene, welche sich gut amüsiren, das nächstmal wieder kommen und noch viele Andere mitbringen.

Es ist schade, dass der Club von seinen Landsleuten so schwach unterstützt wird, und doch wäre dies sehr zu wünschen, denn es gibt oft kritische Momente in Paris, besonders im Winter, wenn es viele Bummler gibt, und heuer fehlt es an solchen nicht.

Den Zweck des Club kennt wohl Jeder, und vielleicht findet sich Einer oder der Andere der denselben besser auseinandersetzen kann als ich. Sollten diese wenigen Worte zur Aufmunterung beitragen, würde es mich sehr freuen.

Also frisch auf! Viel Glück zum nächsten Concert. Kräfte gibt es genug,

A. K. Z.

Welt-Bierstatistik. Der „Gambrinus“ hat seine diesjährige Statistik über die Welt-Bierproduction im Jahre 1889 veröffentlicht. Nach derselben liefert die Bierproduction 1888 allein an Staatssteuern die gewaltige Summe von 173,662 717 fl. Mit Einrechnung der beträchtlichen Abgaben, welche in der Form von Localzuschlägen, Landesumlagen, Communalabgaben, Consum und Propinationssteuern etc. alljährlich geleistet werden, ergibt sich, dass die Bierproduction für öffentliche Zwecke mindestens 390,000,000 fl. aufgewendet hat. Sehr interessant ist der Vergleich mit den Productionsziffern. Es wurden zusammen 236,329,397 Hectoliter Bier erzeugt; nach Abrechnung der Production jener Staaten, welche eine Biersteuer nicht ein-

heben, verbleiben 231,701.652 Hectoliter; verglichen mit dem Ergebniss der Productionssteuer ergibt sich daraus, dass durchschnittlich jeder Hectoliter Bier eine staatliche Steuerlast von fl. 1.34 bezahlte. Während aber beispielsweise das Reichsteuergelände in Deutschland nur 47 kr. per Hectoliter entrichtet, beläuft sich in Oesterreich die Steuer auf fl. 2.18 per Hectoliter, wie denn überhaupt Oesterreich sich rühmen darf — von einigen für die Bierproduction unwesentlichen Ländern, wie Rumänien, Griechenland etc. abgesehen — den höchsten Steuersatz auf Bier zu besitzen. In Oesterreich-Ungarn standen 1889 im Ganzen 1952 Brauereien in Betrieb. Dieselben producirten 13,728.431 Hectoliter Bier (gegen 16,184.026 im Vorjahre). Die hieraus resultierende Staatssteuer beziffert sich mit 25,325.252 fl. (gegen 24,538.773 fl. im Vorjahre). Production wie Steuerertrag sind demnach gegenüber dem Vorjahre gestiegen, an welcher Steigerung das Königreich Böhmen den wesentlichsten Antheil hat. Das zur Erzeugung verwendete Malzquantum betrug 3,549,564 Centner, während an Hopfen 102,800 Centner verbraucht wurden. Die Hopfenproduction belief sich auf 152,050 Centner, wovon auf Böhmen allein 110,000, auf Steiermark 13,000, auf Galizien 16,000, auf Oberösterreich 6000 und auf Ungarn 5000 Centner entfielen. Im Deutschen Reich waren 1889 25,434 Brauereien in Thätigkeit, welche zusammen 47,602.939 Hectoliter Bier (1888 26,240 Brauereien mit 47,243,706 Hectoliter Erzeugung) producirten. Auch hier ist demnach die Production gewachsen wozu freilich der mässige Steuersatz viel beiträgt. An Steuer wurden 36,631.500 fl. vereinnahmt. An Malz wurden 18,208.410 Centner, an Hopfen 305,000 Centner verwendet. Die Hopfenproduction belief sich auf 643,900 Centner, so dass also 258,900 Centner für Exportzwecke etc zur Verfügung standen. Was speciell Bayern, das grösste Bierland anbelangt, so sind von 6931 Brauereien nur 688: in Betrieb, und der Malzversud beträgt nun 6,439,144, gegen die Champagne per 5,452.424 Ctr. Bei ersterer Rechnung sind 14,064.812 Hectoliter Bier, in letzterer Aufstellung 13,525.791 Hectoliter gewesen. Die Steuer stieg von 36,506.245 Mk. auf 38,533.462 Mk. In den übrigen Bierprodu-

cirenden Ländern bestanden 1889 22,840 Brauereien die zusammen 112,331,347 Hectoliter Bier producirten, 174,302,645 fl. an Steuern entrichteten, 43,320.160 Ctr. Malz und 1,198,686 Centner Hopfen verwendeten und insgesamt 1,171.300 Centner Hopfen producirten.

Szikkák.

* Egy józan apa.

— Apuska, nézd, pompás bizonyítványt hoztam haza. Hallgass csak. Műörténelem: kitűnő. Logika jeles. Nemzetgazdaszat: kitűnő. Vegytan: jeles.

— Igen meg vagyok elégedve veled, leányom s a jövőd sem aggasztana, ha tudnám, hogy leendő férjed érteni fog a háztartáshoz, a varráshoz, a főzéshez, mert ebben az esetben csakugyan igen boldogok lehetnétek.

* A milliomos tréfája.

Fereán báró braziliai miliomos fölötte zsu-gori volt a kicsiségekben, de annál bőkezűbb a nagy dolgokban, a mi aztán sok pénzébe került. Egyik sajátosága volt, hogy a pinczereknek soha borraivalót nem adott. Egy alkalommal egy vendégfogadóban, miután egy rostélyost elfogyasztott, kért még egy rostélyost.

— Báró úr — jegyzé meg dühösen a pinczér — nálunk nem szokás kétszer ugyanazt az ételt találni.

— Úgy, jegyzé meg a báró, felkelt és elhagyta a termet.

Tíz perc múlva ismét visszatért és: „Pinczér! — kiáltott harsányan a teremben. A főpinczérnek kellett odajönni és a milliomos így szólott:

— Éppenn most megvásároltam ezt a vendégfogadót és mivel azt tapasztaltam, hogy önök a vendégeket nem az ő kívánságaik szerint szolgálják ki, ennél fogva önöket a szolgálatból elbocsájtom. Takarodjanak Ezután előhivatott egy másik pinczért.

— Hozzon nekem még egy rostélyost.

Vendéglő-eladás

Komáromban.

Komárombau a néhai Schnell János örökösei tulajdonát képező nádor-utczái

„**Jó pásztorhoz**“
címmel vendéglő,

mely 2 nagy terem, 2 nagy vendéglőszoba, 4 lakószoba, 2 konyha, 2 nagy borospincze s nagy kertből áll; továbbá az ehhez tartozó csapó-utczái 332. számú, 4 szoba, 2 konyha, pincze s hozzátartozandókból álló külön lakház, Komárom szab. kir. város árvaszékének beleegyezésével szabad kézből eladó, esetleg a vendéglői helyiség külön 1891. apr. 1-től bérbeadó.

Ugy az el- mint a bérbeadásra vonatkozó megkeresésekre felvilágosítást nyújt

Vaskó István,

takarékpénztári tisztviselő mint néh. Schnell János kiskorú örököseinek egyéni gyánja Komáromban.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Minden borkezeléshez szükséget anyagok, és pedig viza-hólyag, borzamat (Weinbouquet,) borderítő-por (Klärungspulver) ugy porok a bor savanyúságának megszüntetésére; továbbá tökéletesen ártalmatlan borfestékek, glycerin, gelatin, kénlapocskák nemkülönben parafa-dugók és palacsokra való cinn-csipekék (Kapseln) a legjobb minőségben s legdúsabban kaphatók:
Watterich Arnold
ur kereskedésében
Budapest, Dohány-utca 1. szám alatt.
Árjegyzékek és kezelési jegyzék ingyen
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

HOTEL-VERPACHTUNG!

Das

HOTEL

„CENTRAL“

in Neusatz.

Eigenthum der Neusatzer Sparcassa ist unter vortheilhaften Bedingungen auf mehrere Jahre

zu verpachten.

Näheres bei der gefertigten Direction.

Neusatz, am 5. Dezember 1890.

DIRECTION

der Neusatzer Sparcassa.

(Nachdruck wird nicht honorirt)

NAGY IGNÁCZ

PINCZEFELSZERELÉSI CZIKKEK
ÜZLETE

BUDAPEST,

VII. kerület, Károly-körút 9. szám.

Ajánlja pinczefelszerelési czikkokkal

dusan felszerelt raklárak
ugymint

borszivattyukban tömlőkben

sör-pezső csapok

legujabb Alpaca bormérők, ujságrámák, parafadugaszok

továbbá

kénlap, vizahólyag stb.

különféle c. szakmába eső tárgyokban.

Kép. árjegyzékek kívánatra bérmentve.

A Véghlesi
Vera-Forrás

a legjobb és legolcsóbb

szénsavdús égvényes savanyúvíz

Kritálytisztá, a bort nem festi, tisztán vagy borral, cognaccal, ugyszintén gyümölcs-szörppel vegyítve a legkellemesebb és legüditőbb ital,

Budapesti főraktár: ERZSÉBET-KÖRÚT 56.

Telefon-összeköttetés.

Forrás-kezelőség Véghles-Szalatna,

(Zólyom vármegye)

SZÁMOS RAKTÁR A VIDÉKEN (Szeged, Debreczen, Pozsony, Nagyvárad, Kassa stb. — Kapható Budapesten és vidéken minden fűszer- és ásványvízkereskedésben, úgyszintén minden szálloda és vendéglőben.

Véghleser
Vera-Quelle

das beste und billigste

an Kohlensäure reichste alkalische SAUERWASSER.

Kristallrein, färbt den Wein nicht, allein oder mit Wein, Cognac, wie auch mit Himbeersaft gemischt gehört dieses Wasser zu den angenehmsten und erfrischendsten Getränken.

Budapester Hauptniederlage: ELISABETH-RING Nr. 56.

Telefon-Verbindung.

Quellen-Direction in Véghles-Szalatna

(Sohler Comit.)

ZAHLREICHE NIEDERLAGEN IN DER PROVINZ (Szegedin, Debreczin, Pressburg, Gross-Wardein, Kaschau etc. Zu haben in allen Mineralwasser-Handlungen in Budapest u. der Provinz, wie auch in jedem Hotel, Gasth.

Csász. kir. szab. üvegyárosok

STÖLZLE C. FIAI

Raktár:

Budapest, VI., király-utca 50.

üvegyári raktárak

BÉCS (Központ), Wieden, Freihaus 2. III. Hof. **BÉCS**, Rudolfsheim, Schönbrunnerstrasse 74. **PRÁGA**, Wenzelsplatz Nr. 47 neu. **BUDAPEST**, IV., király-utca 50. sz.

Ajánlják kütünő gyártmányaikat, különösen fehér kristályüveget asztalkészletekhez, sajtolt és öntött üveget, színes, metszett, homályos, zöld és barna üveget. Elismert jó minőségű cseh és belgial üvegtáblákat minden nagyságban és minőségben; üvegtáblákat minden színben. Különlegesség: üvegedények öntve és metszve, vendéglők, kávéházak és a háztartás részére. — Továbbá conserv- és befototes üvegek légmentesen záró és szagtalan üvegfedéllel; nem éroz fedéllel, mely oxidál s lerakódásában egészségellenes részeket tartalmaz. A mi üvegfedéllel ellátott conservüvegeink tartalmukat egyenlő jóságában conserválják, történjék az elhelyezés akár nedves, akár száraz helyiségben. Érezfedeleknél olcsóbb áruk. Kivánatra minták és használati utasítások ingyen és bérmentve. Világhírű és legrégibb gyár sima és cözgögel ellátott szóda-üvegek részére. Gazeuse-palaozokok golyózárral.

Világítási cikkek petroleum, olaj, légszesz- és villany részére.

A vasuti és gőzhajó vállalatok legrégibb szállítói. Üvegedzészet, vésőműhelyek, festészeti, homokfuóó, öntött és sajtolt üveg.

Minták és árjegyzékek szolgálatra állanak.

ÜVEGGYÁRAK és FINOMITÓK. **Asó A ustrlába;** *Alt und Neu Nagelbug.* Postaállomás Steinbach, Sürgöny- és vasuti állomás Erdweis. *Eugenia* Posta-állomás Schrems, Sürgöny- és vas uti állom. Pürbach-Schrems. *Gutenbrunn,* Posta- és Sürgöny-állomás Gutenbrunn, Vasuti állomás Krumm-nussbaum, Dunagőzhajózási állomás Ma rbach. *Softenswald.* Posta-állomás Gmünd, Sürgöny- és vasuti-állomás Erdweis. *Eilfang,* Postaállomás Schrems, Sürgöny- és vasuti-állomás Er dweis. *Üvegyárak és finomítók. Csehországban Suchenthal,* Posta állomás Schwarzbach, Alsó-Austria, Sürgöny- és vasuti-állomás Suchenthal. *Ge ogenthal,* Posta-állomás Grutzen, *Geogenthal,* Posta-állomás Grätzen. *Haida,* Posta-, sürgöny- és vasuti állomás. **KÖZPONTI FŐRAKTÁR. Bécs IV.,** Freihaus 2. III. udvar. **FIÓKRAKTÁRAK:** *Rupolfsheim,* Schönbrunnerstrasse 74. *Pága,* Wenzelsplatz Nr., 47 neu *Budapest,* Király-utca 50. sz. *Belin,* S., Brandenburgstrasse 14.

MOHAI

Kizárólagos főraktár
SCHWIMMER és KELL CZÉGNÉL
Budapesten, V., Erzsébet-tér 18. sz.

Franczia Mustár

Magyar ipar

A legjobb és legolcsóbb mustár-gyártmányom, annyiban különbözik más hasonló gyártmányoktól, a mennyiben ahhoz a legjobb, saját készítésű borecetet használok és ezáltal az egészségre nagy befolyással bír.

MOCZNIK L.

borecetetmustár és **konyhakerti conservgyáros**
Budapest, VIII., A.földi-utca 10. sz.

Arjegyzéket kivánatra rögtön küldök.

Hazai pokróczok!

CSAK

ilyeneket használjunk!

Mert: szebbek, jobbak s mindamellert olesőbbak is mint a külföldi pokróczok!

Vidéki rendelések naponta kétszer a legnagyobb gonddal s személyes felügyelet alatt utánvét. vagy az összeg előzetes beküldése mellett esz- közöltetnek. Meg nem felel azonnal kieserítetik eseteg a pénz is visszaadatik.

Hazai iparosok állandó nagy pokróc-raktára !!

Egy db sopronmegyei suk kitünő minőség 3 db. ^{129/150}	1	frt 85	kr.
Egy > ugyanolyan, nagyság ^{140/175}	2	> 75	>
Egy > kitünő min. erős, finom suk pokróc, ^{220/180}	2	> 30	>
Egy > ugyanolyan, ^{140/180} mtr	3	> 35	>
Egy > ^{160/190}	3	> 95	>
Egy > prima gyapju-pokróc, legkitünőbb minőségben. ^{120/160}	2	> 75	>
Egy > fehér katoná pokróc, szép s fin. kék bordürel, ^{120/170}	2	> 90	>
Egy > ugyanolyan, ^{180/195}	4	> 35	>
Egy > ^{2 1/2} kiló nehéz, ^{140/195}	4	> 90	>
Egy pokróc strapára, vastag s erős, barna alap, 2 szép csik- kal, ^{110/165}	1 db.	1	> 40
Egy ugyanolyan, nagyság ^{130/190}	1	> 65	>
Egy > ^{150/200}	3 db.	2	> 10
Egy sárga alapu s 2 csikkal ellátott hintó-pokróc, ^{150/200}	3	> 10	>

Erdélyi hosszuszörű pokróczok, minden színben, 1 kiló 1.75 és 1.95.
Szobapokróczok, suk 120. 140 és 160 cm. széles, méterje frt 1.15, illetve 1.48, s illetve 1.95.

STERN R.

ágynemü-gyáros, szőnyeg- és pokrócz gyári-raktár.

Budapest, IV., Károly-körut, kaszárnya épület

ALAPITTATOTT 1858-ban.

Rendelések 10 frttól feljebb bérmentve!

Báli

virágok

izléses és divatos kiállításban

dus választékban a legjutányosabb árak mellett

Vendéglők és kávéházak feldiszíté- séhez a legszebb

makkart esokrok

és mindennemü diszes müvirágok.

KAPHATÓK:

Cserhádi Katinkánál

Budapest, Gizellatér 2. sz.

Szállodai

kapusok és kalauzok
részére

Zubbonyok, köpenyek,
nadrágok

és sapkák

arany, ezüst aranyozott és ezüstözött
diszes paszománnyal bárminő felirat al
legolesőbban kapható:

TILLER MÓR és TESTVÉRE

Csász, és kir. udvari szállítók Budapesten, Károly-laktanya — Bécs és Belgrád,

835, számú Telefon.

☞ Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek. ☜

Igen fontos!

Szálloda, kávéház és vendéglő tulajdo- nosoknak ajánljuk az összes európai hadseregekben legjobbnak elismert sza- badalmazott világhírű

tisztító anyagunkat

melylyel arany, ezüst, uj ezüst, alpaka, bronz és réztárgyak valamint ablak tükör és konyhaszereket feltünő fényesre tisztítani lehet, ára darabonkint haszná- lati utasítással 20 kr.

Az elsőrendü díjakkal és leg felsőbb elismerésekkel sokszo- rosan kitüntetett

Pezsgő

Legfinomabb steier sect

kedvelt minőségei: Rajta-Rajta
Herzogmant, Goldmarke és
Kleinoscheg gyöngye, melyek- nek tulajdonosai

Kleinoscheg Testvérek

cs. és kir. udvari szállítók Grázban, az üz- letetek legnagyobb részében kaphatók.

Alpítatot t 1850-ben.

Kapható BUDAPESTEN a főraktárban:

Lobmayer János Ferencz és társa

IV. Károly-körut 18. sz.

BORHEGYI F.

ezelőtt Láposy F. és társa

palaczkozott bor-, pezsgő-, likör-, cognac, rum és tea főraktára

Budapesten, Gizella-tér, 1 sz. (Haaspalota)

Ajánlja a legjobb

☞ franczia és magyar pezsgőket, ☜
cognacot és liköröket gyári áron.

Belföldi borait, az első hírneves bortermelőktől a legjutányosabb áron szolgáltatja.

Vidéki megendések gyorsan és pontosan teljesítettnek.

Marhahus eladás

Ajánlja: Szarvasy Ignác mészszéktutaj- donos Isaszegen.

Budapestre házhoz szállitva

naponta friss minőségben.

Kilója 45 kr. Vesepecsenye, felsár, fehérpe- csenye, fartó, hátszin, rostélyos, szegye, tarja, lapocza, mindösszevissza kilója 45 kr. Meg- rendelések azonnal foganosítottaknak.

COGNAC

Distillerie Française Francezia cognac-gyár

CZUBA-DUROZIER & Cie

PROMONTOR.

PRÈS BUDAPEST.

Paris 41. Boulevard Henri IV. 41. Paris

SCHUNDA VENCZEL JÓZSEF

csász. és királyi szabad. udvari hangszergyára.

a magy. kir. operaház és a nemzeti színház szállítója.

Vonó-, ütő-, réz- és fa-fuvó-hangszerek
Saját találmányu javított és szab.

czimbalmok pedállal és a nélkül.

Allaga-féle czimbalom-iskola I. és II. rész, u. m. több átirat is nálam jelent meg és kapható.

Hangszer alkatrészek és hurok.
Budapest, magyar-utca 26. sz (saját házában.)

A Vendéglősök orsz. közvetítő intézete

Budapest, VIII. Zerge-utca 19. sz. a.

HORVÁTH ISTVÁN

hangszerész

Budapest, Erzsébet-körút 2. sz.

a cs. és kir. szabadalm. szabadonálló zöngé tetejű czimbalom feltalálója és egyedüli készítője mely kitüntette lett az 1889. évi párisi világ kiállításon a nagy éremmel, 1889. évi Linzi kiállításon az arany éremmel.

Nálam kapható, hegedű, fuvola, harmonika, okarina és minden e yébt hangszerek. Mindennemű javításokat elfogadok.

Czimbalom iskola ára I. rész 3 frt II. rész 3 frt 50 kr. czimbalom verők ökör szarvból 3 frt mely jobb a kacsuk verőnél.

A „Czimbalmozók folyólrata” megjelenik az én kiadásomban 1/4 évi előfizetés 120 kr.

Á-je zékét ingyen és bérmentve küldök.

Megjelent!

A Vendéglősök, kávések és pinczerek

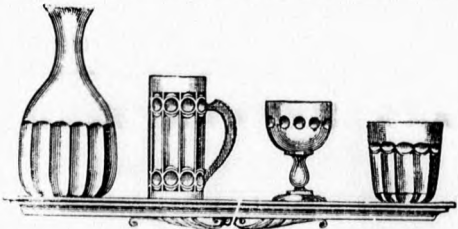
NAPTÁRA

az 1891-ik közönséges évre.

Számos képpel és bő tartalommal ellátva szerkeszti és kiadja

Ihász György.

Egy példány ára 60 kr.

J. Schreiber's Neffen

GLASFABRIKANTEN

BUDAPEST, ALTE POSTGASSE 10.

(MEZZANIN)

Grosse Auswahl in Glasgeschirr

für

Hotels, Restaurants und Caffeehäuser zu Fabrikspreisen.

A „Vendéglősök országos közvetítő intézete” Budapest, VIII. Zerge-utca 19.

Van szerencsém a t. szállodás, vendéglős és kávések urak becses tudomására hozni, miszerint számos fővárosi és vidéki szakértőink buzdításának engedve, a szállodai, vendéglői és kávéházi személyzet elhelyezésére, valamint üzlet-eladások és vételek eszközésére

hatóságilag engedélyezett

Vendéglősök orsz. közvetítő intézetét

a szükséges 1000 frt óvadék letéteményezése mellett megnyitottam s azt folyó-hó eisejével meg-nagyobbítva V. II. Zerge-utca 19 szám alá helyeztem át

Intézetünk czélja osztályunk és iparunk terén a legtisztességesebb alapon odahatni, hogy úgy a főnökök, mint azok alkalmazottjai a hely-eszközlés által minden tekintetben kielégítve legyenek.

Midőn ezt becses tudomásukra adni szerencsém van, bátor vagyok egyszersmind intézetünket nagybecsű figyelmükbe és szives pártfogásukba ajánlani s — kegyes megkeresésük esetén — a lehető legpontosabb és leglelküsmere-tesebb eljárásról biztosítani.

Budapest, 1890. november hó.

Tisztelettel

Ihász György,

a „Vendéglősök Lapja” szerkesztője és kiadója, mint a „Vendéglősök országos közvetítő intézeté”-nek tulajdonosa.

Bei

Anton Julius Eder

Budapest, Rathhausplatz 9. zu haben.

Die besten in u. ausländer

Schwedische Zündhölzer!

1000 Schublen 5 frt 50 kr.

500 „ 3 „ — „

100 „ — „ 65 „

Feine Salon-Zündhölzer.

1 Pak 100 Papier Capiel runde 60 kr.

1 „ 100 „ flachbreite Rips 70 „

Zahnstocher

1 Pak 10.) Büschel gewöhnl. 20 kr.

1 „ 10 Bündel Fläche 25 „

1 „ 10 „ feinst flache 40 „

Brennholz, Kohle, Coaks.

sowohl in plombirten Säcken wie auch Fuhr-en u. Waggonweise zu den billigsten Platz preisen.

Pianino, Harmonium

sowohl neu als auch überspielt

liefert zu den billigsten Preisen

ANTON JULIUS ÉDER

Clavier-Fabrikant u. gerichtl. beeid. Sachverst.

Budapest,

VI. Bez. Waitznergasse Nr. 4.

Bisher über 6000 Stück verkauft.

Die Herrn Oberkellner können Hübsche Rechnungszettel jederzeit bei mir haben.

Uraságoktól

kevésbé viselt és legjobb minőségű **férfi ruhák** minden áron kaphatók Magyar-utca 1. sz. alatt a Hatvani-utca sarkán, I. em. 9. ajtó Budapesten. Frakk köleszőntő intézet.

LOBMAYER JÁNOS FERENCZ és TÁRSA

BORKERESKEDŐK

Budapest, IV. kerület Károly-körút 18. szám.

Ajánlják nagyválasztéku kitűnő minőségű Congo, Souchong, Caraván, City of London

TEA T továbbá

valódi Jamaika és Cuba-RUMOT, Old Tom Cin, Whisky, Sherry, Malagát, Madeirát, **COGNACOT és PEZSGÓKET.**

Magyarországi főraktár:

Delbeck & Co., Reims
francia pezsgők.

The Arroba & Co., London
rum és tea.

Girard & Co. Charente
cognac.

Árjegyzékkel bérmentve szolgálunk. Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Frommer testvérek.

Budapest, IV. Károly-körút Károly-kaszárnya-épület

kaphatók mind a **placzegazdák** ahoz szükséges cikkek u. m. **para-rafa dugaszok**, üvegekre való kupakok, dugaszok és kupakoló-gépek **víz-hő yag**, **hordóc-ápok**, **bor-tömők** továbbá **bormérő**, **mustmérők** és **savmérők**, és minden itt fel nem sorolt, de a **placzegazdák** sához tartozó cikkek

Egyedüli főraktár és eladási hely magyar- és osztrák-ország részére a **Charles Julien** borderítő porból.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Szabó.

Gergely

asztalos-üzlet Budapest, üzlet: Ujvársátrér 5. Szilágyi-utca sarok.

Raktáron tartok saját gyártmányu legjobbban készült **előszoba' eselőszoba, konyha és vendéglők berendezésére, fabutorokat, fuedényeket** és különféle **mángorítókat**, ugyszintén **bolti-áldványokat fiókka' és anélkül, bormérő asztalokat** és mindennemű **üzlet részére pulltokat** továbbá **kemény faszékeket kertí székeket és asztalokat** nagyban és kicsinyben jutányos árért, számítva, ugyszintén **irodái berendezéseket.**

Tisztelettel

Szabó Gergely, asztalos-mester.

Szállodának bérbeadó épület!

Budapest főváros legszebb forgalmi helyén, közel a m. kir. államvasutak központi pályaudvarához, egy

3 emeletes diszes épület

60 lakszobával, 6 fürdőszobával vendéglő és kávéházi helyiséggel együtt **szállodának** folyó évi junius 1-ére bérbevehető. Bővebb értesítést a „Vendéglősök Lapja“ kiadóhivatala ad.

PAPRIKA

Paprika legfinomabb ...	100 kilo	88.— fr
Debreczeni kolbász...	... > >	72.— >
Paprika kolbászka > pár	8.— >
Tarhonya tojasos > kl.	32.— >
Vöröshagyma > >	5.50 >
Fokhagyma > >	12.— >
Zöldség vastag legszebb...	... csom.	3.50 >
Uj krumpli > >	3.50 >

BENISCH S. J.
Szegeden.

TELÉFON

LAKOS LAJOS
es.és kir. udvari szállító
BUDAPESTEN

Takarék Tűzhelyek Készítő
RAKTÁRON TART
minden alakú
TŰZHÉLYEK
IRODA és RAKTÁR
IV. LIPÓT és KALAP utca 10. GYAR BEZERÉDY utca 8

TELÉFON